Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет економіки та управління

Кафедра міжнародної економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
_____ Жильцов О.Б.
«___» _____ 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ІСТОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

для студентів

спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
(С1.01 Економіка)

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 1.С1.00.01 Економіка міста. Урбаністика

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307985
Програма № 0321/26
Начальник відділу моніторингу якості освіти
(підпис) (прізвище, ініціали)
«31» серпня 2026 р.

Київ – 2026

Розробник:
Соколова Ольга Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Викладач:
Соколова Ольга Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки
Протокол від 28.08.2026 р. № 19

Завідувач кафедри В.В. ЛОЙКО

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми) Економіка міста. Урбаністика.
28.08.2026 р.
Керівник освітньої програми Ю.М. ЖУКОВА

Робочу програму перевірено
31.08.2026 р.
Заступник декана О.О. КАЗАК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120
Курс	1
Семестр	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	4
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120
Аудиторні	56
Модульний контроль	8
Семестровий контроль	30
Самостійна робота	26
Форма семестрового контролю	іспит

Мета дисципліни: формування у студентів цілісної системи знань про сутність, закономірності та різноманітність форм розвитку господарства країн світу й економічної думки; набуття сучасного наукового світогляду з глибоким розумінням соціокультурних та економічних процесів.

Завдання навчальної дисципліни:

- формування у студентів здатності бачити довгострокову перспективу економічного розвитку на основі розуміння загальних тенденцій історичного процесу та сучасних соціально-економічних явищ;
- засвоєння економічних концепцій провідних шкіл і напрямів економічної думки та ознайомлення з науковими досягненнями видатних економістів;
- розвиток навичок критичного мислення й самостійного аналізу економічних процесів;
- формування умінь виявляти проблеми економічного характеру під час аналізу конкретних ситуацій та пропонувати способи їх вирішення з урахування уроків історичного минулого.

3.Результати навчання за дисципліною.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- сутність, характерні риси та закономірності розвитку господарських систем у різні історичні періоди;
- основні етапи становлення та еволюції економічної думки;

- концепції провідних економічних шкіл і напрямів, внесок видатних економістів;
- історичні корені сучасних економічних процесів і політик;
- взаємозв'язок економічного розвитку з соціокультурними та політичними чинниками.

вміти:

- аналізувати економічні процеси та явища в історичному контексті;
- виявляти проблеми економічного характеру при розгляді конкретних ситуацій;
- застосовувати економічні концепції для пояснення історичних і сучасних тенденцій;
- формулювати пропозиції економічної політики з урахуванням уроків історичного минулого;
- критично оцінювати економічні теорії та практики, розвивати навички самостійного мислення.

Загальні та фахові компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

Програмні результати навчання.

РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

РН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

РН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл год. між видами роб.					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л.	с.	м.к.	інд.	с.р.
Змістовий модуль 1. Господарство та економічна думка суспільств ранніх цивілізацій						
Тема 1. Предмет і метод історії економіки та економічної думки. Господарство й економічна думка на етапі ранніх цивілізацій (до VIII ст. до н.е.).	6	2	2	-	-	2
Тема 2. Господарський розвиток та економічна думка в період формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – XV ст. н.е.).	6	2	2	-	-	2
Разом	**14**	**4**	**4**	**2**	**-**	**4**
Змістовий модуль 2. Формування передумов та розвиток ринкової економіки у державах європейської цивілізації						
Тема 3. Формування передумов виникнення ринкового господарства та їх відображення в економічній думці (XVI – перша половина XVII ст.).	12	4	4	-	-	4
Тема 4. Розвиток ринкового господарства в суспільствах європейської цивілізації та його відображення в економічній думці (друга половина XVII ст. – 60-ті роки XIX ст.).	12	6	4	-	-	2
Разом	**26**	**10**	**8**	**2**	**-**	**6**
Змістовий модуль 3. Господарство провідних суспільств європейської цивілізації та економічна думка в період монополізації ринкової економіки						
Тема 5. Господарство та економічна думка країн Західної Європи на етапі монополістичного розвитку ринкової економічної системи (70-ті роки XIX ст. – початок XX ст.).	10	4	4	-	-	2
Тема 6. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрями економічної думки в Україні (друга половина XIX ст. – початок XX ст.).	8	2	4	-	-	2
Тема 7. Світове господарство та економічна думка на початку XX ст.	10	4	4	-	-	2
Разом	**30**	**10**	**12**	**2**	**-**	**6**
Змістовий модуль 4. Еволюція ринкових економічних систем провідних країн світу та основні напрями економічної думки						
Тема 8. Тенденції розвитку національних економічних систем та основні напрями економічної думки в глобальному середовищі (50-ті роки XX ст. – початок XXI ст.).	10	2	2	-	-	6
Тема 9. Господарство та економічна думка України в умовах командно-адміністративної економічної системи та відновлення основ ринкової системи господарства (20-ті роки XX ст. – початок XXI ст.).	8	2	2	-	-	4
Разом за змістовим модулем 4	**20**	**4**	**4**	**2**	**-**	**10**
Підготовка та проходження семестрових контрольних заходів	**30**					
Усього годин	**120**	**28**	**28**	**8**	**0**	**26**

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Господарство та економічна думка суспільств ранніх цивілізацій

Тема 1. Предмет і метод історії економіки та економічної думки. господарство й економічна думка на етапі ранніх цивілізацій (до VIII ст. до н.е.).

Історія економіки та економічної думки як наука. Господарство як підсистема суспільства та об'єкт економічної науки. Предмет, методи та завдання курсу. Етапи та напрями розвитку історії економіки та економічної думки. Критерії періодизації господарського розвитку суспільства. Цивілізаційний підхід в дослідженні стадій господарського розвитку.

Форми господарства у первісному суспільстві. Економічна думка країн Давнього Сходу, Єгипту, Месопотамії. Цивілізація Шумеру. Особливості її господарського розвитку. Закони Хаммурапі. Трипільська культура в давній історії України.

Тема 2. Господарський розвиток та економічна думка в період формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. - XV ст. н.е.).

"Осьовий час" та формування Східної і Західної цивілізацій. Економічна думка античного світу. Стародавня Греція. Платон, Аристотель. Стародавній Рим. Брати Гракхи, Варрон, Колумелла.

Особливості господарського розвитку доби середньовіччя. Пам'ятки суспільно-економічної думки. "Салічна правда". "Капітулярій про вілли". Економічні погляди каноністів. Хома Аквінський.

Економічний розвиток Давньоруської держави. Пам'ятки економічної думки. "Руська правда", "Повість минулих літ", "Повчання дітям" Володимира Мономаха. Галицько-Волинський літопис.

Змістовий модуль 2. Господарство та економічна думка суспільств ранніх цивілізацій

Тема 3. Формування передумов виникнення ринкового господарства та їх відображення в економічній думці (XVI - перша половина XVII ст.).

Передумови формування ринкового господарства в суспільствах Європейської цивілізації. Роль Великих географічних відкриттів у первісному нагромадженні капіталу. Зародження мануфактурного виробництва, формування ринку праці.

Меркантилізм. Історичні умови виникнення та етапи розвитку. Теорія грошового (С. Стаффорд, Г. Скаруффі) та торгового (Т. Мен, А. Монкретьєн) балансу. Економічна політика меркантилізму і сучасність.

Тема 4. Розвиток ринкового господарства в суспільствах Європейської цивілізації та його відображення в економічній думці (друга половина XVII - 60-ті рр. XIX ст.).

Основні закономірності розвитку ринкового господарства в країнах Європейської цивілізації. Буржуазно-демократичні революції, їх суть і значення для ринкового перетворення суспільства. Промисловий переворот. Формування

інститутів ринкової економіки. Форми господарства: мануфактура, фабрика, акціонерні товариства, домогосподарство. Роль і місце держави в ринковій економіці. Виникнення класичної школи політичної економії. Зародження ідей класичної економічної теорії у працях В. Петті та П. Буагільбера. Критика меркантилізму. Школа фізіократів. Ф. Кене, А. Тюрго. Вчення фізіократів про чистий продукт, сутність капіталу, класову структуру суспільства. Проблема відтворення суспільного продукту в "Економічній таблиці" Ф. Кене.

Економічне вчення А. Сміта як перша спроба системного аналізу ринкової економіки. Теорія цінності. Вчення про розподіл праці. Дослідження проблем заробітної плати, прибутку, проблем відтворення. Д. Рікардо – економіст епохи промислового перевороту. Теорія цінності. Трактування капіталу, заробітної плати, земельної ренти. Особливості ринкового господарства у Франції. Парцелярна система. Становлення економіки лихварського типу. Теорія трьох факторів виробництва Ж.Б. Сея. Ж.Б. Сей та Ф. Бастіа про ринкову економіку.

Завершення класичної політичної економії у працях Дж.С. Мілля. Формування ринкового господарства в Німеччині. Причини економічного відставання. Особливості промислового перевороту та становлення великої промисловості в Німеччині. Роль держави у формуванні ринкового господарства. Зародження системи національної політичної економії в Німеччині. Ф. Ліст про "індустріальне виховання нації". Історична школа. Етапи розвитку та особливості дослідження національного господарства. Критика класичної школи. Ідеї інституціоналізму в концепціях представників історичної школи. Теорії державного регулювання економіки. Виникнення соціального напряму в німецькій політичній економії. Марксистська економічна теорія. Основні проблеми "Капіталу" К.Маркса. Марксизм і сучасність.

Змістовий модуль 3. Господарство провідних суспільств європейської цивілізації та економічна думка в період монополізації ринкової економіки

Тема 5. Господарство та економічна думка країн Західної Європи на етапі монополістичного розвитку ринкової економічної системи (70-ті роки XIX ст. – початок XX ст.).

Нові тенденції у розвитку господарства. Перехід від системи вільної конкуренції до монополії. Структурні зміни в економіці. Зміни зовнішньої політики провідних держав. Економічна експансія. Маржиналістська революція та її зв'язок зі змінами у світовому господарстві. Австрійська школа граничної корисності (К. Менгер, Ф. Візер, Е. Бем-Баверк).

Формування неокласичної традиції в політичній економії. Кембріджська школа. Економічна теорія А. Маршалла. Американська школа маржиналізму. Теорії "статики" й "динаміки", "граничної продуктивності" Дж.Б. Кларка.

Тема 6. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.).

Економічні передумови та сутність реформ 1848 р. та 1861 р. Основні напрямки ринкового розвитку українських земель в другій половині XIX ст.

Завершення промислового перевороту, виникнення акціонерних товариств та монополій. Формування банківської системи господарства. Роль держави у регулюванні економіки. Колоніальний характер української економіки.

Особливості розвитку економічної думки в останній третині XIX ст. Вплив ідей німецької історичної школи на розвиток теоретичних досліджень в Україні. Марксистська течія в українській економічній думці. М. Зібер. Проблеми ринкового розвитку у працях І. Вернадського, С. Подолинського.

Київська психологічна школа. Економічні погляди М. Бунге та його послідовників. Становлення інституціональної наукової традиції в українській економічній думці. Формування неокласичного напряму. Теорія цінності та економічної кон'юнктури М. Тугана-Барановського. Економіко-математичні дослідження Є. Слуцького. Місце української економічної думки в світовій економічній теорії.

Тема 7. Світове господарство та економічна думка на початку XX ст.

Завершення формування світового господарства. Нові явища в соціально-економічному житті провідних країн світу на початку XX ст. та посилення державно-монополістичних тенденцій, їх відображення в теоріях імперіалізму (Дж.А. Гобсон, Р. Гільфердинг, В.І. Ленін) та концепціях ринку недосконалої (Дж.В. Робінсон), монополістичної (Е. Чемберлін) та ефективної конкуренції Й.А. Шумпетера.

Світова економічна криза 1929-1933 рр. та її вплив на розвиток капіталістичних країн. Становлення різних систем макроекономічного регулювання. Виникнення кейнсіанства. Теоретична система Дж.М. Кейнса. Дж.М. Кейнс про причини порушення ринкової рівноваги. Економічна програма Дж.М. Кейнса. Державне регулювання економіки. Основні важелі державного впливу на економіку. Розповсюдження кейнсіанства і його особливості в різних країнах.

Німецький варіант реформування економіки. Примусова монополізація промисловості. Регулювання трудових відносин. Мілітаризація економіки і її роль в господарському відродженні Німеччини. Виникнення й загальна характеристика неолібералізму. Лондонська (Ф. Хайек), фрайбурзька (В. Ойкен, А. Мюллер-Армак, Л. Ерхард), паризька та чиказькі (М. Фрідмен) школи. Неоліберальні теорії державного регулювання економіки. Інституціональний напрям економічної думки як обґрунтування соціального контролю суспільства над економікою. Соціально-психологічний інституціоналізм Т. Веблена; соціально-правовий інституціоналізм Дж.Р. Коммонса; кон'юнктурно-статистичний інституціоналізм В. Мітчелла.

Змістовий модуль 4. Еволюція ринкових економічних систем провідних країн світу та основні напрями економічної думки

Тема 8. Тенденції розвитку національних економічних систем та основні напрями економічної думки в глобальному середовищі (50-ті рр. XX ст. - початок XXI ст.).

Науково-технічний прогрес та його вплив на розвиток світової системи господарства. Інтернаціоналізація та інтеграційні чинники розвитку світової системи господарства. Основні напрями розвитку економічної думки у

повоєнний період. Кейнсіанство та кейнсіансько-неокласичний синтез. Поглиблення кризових явищ у 70-80-ті роки XX ст. та їх причини. Криза неокейнсіанської макроекономічної теорії та стабілізаційної політики. Актуалізація неокласики в економічній думці. Неоліберализм та неоконсерватизм. Монетаризм як основна школа сучасної неокласики. Нео- та посткейнсіанство. Розвиток неоінституціоналізму. Теорії трансакційних витрат та прав власності Р. Коуза. Концепції технологічного детермінізму. Теорія "стадій економічного зростання" В. Ростоу, концепції індустріального суспільства П. Дракера, Р. Арона, Дж. Гелбрейта. Футурологічні теорії Д. Белла, А. Тоффлера.

Тема 9. Господарство та економічна думка України в умовах командно-адміністративної економічної системи та відновлення основ ринкової системи господарства (20-ті рр. XX ст. - початок XXI ст.).

Нова економічна політика (неп). Методологічні дискусії 20-х рр. Теорія "довгих хвиль" М. Кондратьєва. Формування командно-адміністративної економічної системи. Спроба створити основи цілісної системи політичної економії соціалізму. Внесок українських економістів у розвиток економічної теорії.

Розбудова національної економіки в умовах незалежності, її ринкова трансформація. Труднощі й прорахунки у формуванні національної моделі ринкового розвитку.

Робота в Центрі компетентностей – Центр економічної дидактики

Семінарські заняття з Тем 3, 4, 5, 6, 7 і 8. Завдання передбачають аналіз практичних кейсів, що відображають економічні процеси та явища в історичному контексті; порівняння концепцій і теорій економічної думки, виявлення їх спільних та відмінних рис; дослідження структурних зрушень у національних економіках у певні історичні періоди та оцінку їхніх наслідків; формування навичок застосування інструментарію для ухвалення економічних рішень на основі історичного досвіду. Результати виконання завдань оформлюються у вигляді порівняльної таблиці з аналітичними висновками, яку студент презентує та обґрунтовує під час семінарського заняття.

Матриця відповідності тем дисципліни результатам навчання

№	Тема	РН4	РН7	РН16
1	Предмет і метод історії економіки та економічної думки. Господарство й економічна думка на етапі ранніх цивілізацій (до VIII ст. до н.е.).	●	●	+
2	Господарський розвиток та економічна думка в період формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – XV ст. н.е.).	●	●	
3	Формування передумов виникнення ринкового господарства та їх відображення в економічній думці (XVI – перша половина XVII ст.).	●		●
4	Розвиток ринкового господарства в суспільствах європейської цивілізації та його відображення в економічній думці (друга половина XVII ст. – 60-ті роки XIX ст.).		●	●
5	Господарство та економічна думка країн Західної Європи на етапі монополістичного розвитку ринкової економічної системи (70-ті роки XIX ст. – початок XX ст.)		●	●
6	Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрями економічної думки в Україні (друга половина XIX ст. – початок XX ст.).	●	●	●
7	Світове господарство та економічна думка на початку XX ст.	●		●
8	Тенденції розвитку національних економічних систем та основні напрями економічної думки в глобальному середовищі (50-ті роки XX ст. – початок XXI ст.).		●	●
9	Господарство та економічна думка України в умовах командно-адміністративної економічної системи та відновлення основ ринкової системи господарства (20-ті роки XX ст. – початок XXI ст.).	●	●	

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	2	2	5	5	5	5	2	2
2	Відвідування семінарських занять	1	2	2	4	4	6	6	2	2
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	3	15	2	10
4	Робота на семінарських заняттях	10	2	20	4	40	6	60	2	20
5	Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	-	**59**	-	**84**	-	**111**	-	**59**
Максимальна кількість балів:		***313***								
Розрахунок коефіцієнта:		***313/60=5,22***								
Екзамен		***40***								
Загалом		***100***								

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1. Господарство та економічна думка суспільств ранніх цивілізацій			
1.	**Тема 1.** Предмет і метод історії економіки та економічної думки. Господарство й економічна думка на етапі ранніх цивілізацій (до VIII ст. до н.е.).	2	5
2.	**Тема 2.** Господарський розвиток та економічна думка в період формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – XV ст. н.е.).	2	5
Змістовий модуль 2. Господарство та економічна думка суспільств ранніх цивілізацій			
3.	**Тема 3.** Формування передумов виникнення ринкового господарства та їх відображення в економічній думці (XVI – перша половина XVII ст.).	4	5
4.	**Тема 4.** Розвиток ринкового господарства в суспільствах європейської цивілізації та його відображення в економічній думці (друга половина XVII ст. – 60-ті роки XIX ст.).	2	5
Змістовий модуль 3. Господарство провідних суспільств європейської цивілізації та економічна думка в період монополізації ринкової економіки			
5.	**Тема 5.** Господарство та економічна думка країн Західної Європи на етапі монополістичного розвитку ринкової економічної системи (70-ті роки XIX ст. – початок XX ст.).	2	5

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
6.	**Тема 6.** Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрями економічної думки в Україні (друга половина XIX ст. – початок XX ст.).	2	5
7.	**Тема 7.** Світове господарство та економічна думка на початку XX ст.	2	5
Змістовий модуль 4. Еволюція ринкових економічних систем провідних країн світу та основні напрями економічної думки			
8.	**Тема 8.** Тенденції розвитку національних економічних систем та основні напрями економічної думки в глобальному середовищі (50-ті роки XX ст. – початок XXI ст.).	6	5
9.	**Тема 9.** Господарство та економічна думка України в умовах командно-адміністративної економічної системи та відновлення основ ринкової системи господарства (20-ті роки XX ст. – початок XXI ст.).	4	5
	Разом	**26**	**45**

Критерії оцінювання самостійної роботи

Критерії	**Обґрунтування критеріїв**	**Бали**
1	2	3
Розуміння завдання	- робота демонструє точне розуміння завдання	1
	- включені матеріали, що безпосередньо розкривають теми або опосередковані до неї	0,5
	- включені матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми, зібрана інформація не аналізується і не оцінюється	0
Повнота розкриття теми	- тема розкрита повністю	1
	- часткове розкриття теми	0,5
	- виконане завдання не відповідає темі	0
Логіка викладу інформації	- логічне й структуроване викладення матеріалу	1
	- порушення логіки й структури викладу	0,5
Креативність	- унікальність роботи, велика кількість оригінальних прикладів, у роботі присутні авторські знахідки	1
	- стандартна робота, не містить авторської індивідуальності	0,5
Культура змістового наповнення відповідей	- орфографічно правильно оформлена робота з точки зору граматики, стилістики	1
	- присутні не грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії	0,5
	- грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії	0
	Разом	**5 балів**

6.3. Завдання для роботи на семінарських заняттях та критерії їх оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1. Господарство та економічна думка суспільств ранніх цивілізацій			
10.	**Тема 1.** Предмет і метод історії економіки та економічної думки. Господарство й економічна думка на етапі ранніх цивілізацій (до VIII ст. до н.е.).	2	10
11.	**Тема 2.** Господарський розвиток та економічна думка в період формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – XV ст. н.е.).	2	10

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 2. Господарство та економічна думка суспільств ранніх цивілізацій			
12.	**Тема 3.** Формування передумов виникнення ринкового господарства та їх відображення в економічній думці (XVI – перша половина XVII ст.).	4	20
13.	**Тема 4.** Розвиток ринкового господарства в суспільствах європейської цивілізації та його відображення в економічній думці (друга половина XVII ст. – 60-ті роки XIX ст.).	4	20
Змістовий модуль 3. Господарство провідних суспільств європейської цивілізації та економічна думка в період монополізації ринкової економіки			
14.	**Тема 5.** Господарство та економічна думка країн Західної Європи на етапі монополістичного розвитку ринкової економічної системи (70-ті роки XIX ст. – початок XX ст.).	4	20
15.	**Тема 6.** Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрями економічної думки в Україні (друга половина XIX ст. – початок XX ст.).	4	20
16.	**Тема 7.** Світове господарство та економічна думка на початку XX ст.	4	20
Змістовий модуль 4. Еволюція ринкових економічних систем провідних країн світу та основні напрями економічної думки			
17.	**Тема 8.** Тенденції розвитку національних економічних систем та основні напрями економічної думки в глобальному середовищі (50-ті роки XX ст. – початок XXI ст.).	2	10
18.	**Тема 9.** Господарство та економічна думка України в умовах командно-адміністративної економічної системи та відновлення основ ринкової системи господарства (20-ті роки XX ст. – початок XXI ст.).	2	10
	Разом	**28**	**140**

Критерії оцінювання семінарських занять:

5-10 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, демонструє навички самостійного пошуку необхідної інформації, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання та ілюструє викладений матеріал власною створеною презентацією.

1-5 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, немає супроводження відповіді власною створеною презентацією.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

6.4. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які студент набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля з дисципліни. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в аудиторії (очно) або дистанційно.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи за кожним модулем. Контрольні (модульні) роботи включають тестування, відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань та ситуацій.

Сума балів, накопичених студентом за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення.

Критерії оцінювання модульного контролю з дисципліни наступні:

20-25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

15-20 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

10-15 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1-10 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Модулі	**Теми дисципліни**	**Форма контролю**	**Максимальна сума балів**
I	Теми 1, 2 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
II	Теми 3, 4 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
III	Теми 5, 6, 7 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
IV	Теми 8, 9 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів

6.5. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль – екзамен. Екзамен проводиться у вигляді тестування через систему Moodle або письмових завдань, які охоплюють весь зміст курсу.

Форма проведення екзамен – письмові завдання.

Тривалість проведення – 1 год. 20 хв.

Екзаменаційний білет включає такі типи завдань:

- два теоретичних питання (максимальна оцінка 20 балів - по 10 балів за кожну правильну відповідь);

- 10 тестових завдань (максимальна оцінка 1 бал за кожну правильну відповідь);

- практичне завдання (максимальна кількість 10 балів за правильний розв'язок).

Максимальна кількість балів – 40 балів.

Орієнтовний перелік питань до семестрового контролю:

1. Предмет, методи та завдання курсу „Історія економіки та економічної думки".
2. Етапи та напрями розвитку історії економіки та економічної думки.
3. Критерії періодизації господарського розвитку суспільства. Цивілізаційний підхід.
4. Основні етапи господарської еволюції первісного суспільства, їх характеристика.
5. Господарський розвиток держав Стародавнього Сходу.
6. Економічна думка Стародавнього Сходу.
7. Економічний розвиток і економічна думка в Стародавній Греції (Ксенофонт, Платон, Аристотель).
8. Економічний розвиток і економічна думка та Стародавньому Римі (брати Граки, Варрон, Колумелла).
9. Основні риси економіки країн Західної Європи в середні віки.
10. Пам'ятки соціально-економічної думки Середньовіччя. "Салічна правда", "Капітулярій про вілли". Економічні погляди Хоми Аквінського.
11. Господарське життя скіфів, грецьких і римських колоній Північного Причорномор'я.
12. Господарство та економічна думка Київської Русі.
13. Великі географічні відкриття та їх соціально-економічні наслідки.
14. Зародження мануфактурного виробництва в Західній Європі. Формування ринкових відносин.
15. Меркантилізм – перша школа політичної економії. Особливості меркантилізму в різних країнах.
16. Економічна політика меркантилізму і сучасність.
17. Основні закономірності розвитку ринкового господарства в країнах Західної Європи (друга половина XVII-60-ті рр. XIX ст.).
18. Буржуазно-демократичні революції, їх суть і значення для розвитку ринкової економіки.
19. Промисловий переворот та його особливості в різних країнах.
20. Зародження класичної школи в політичній економії в Англії і Франції (В. Петті, П.Буагільбер)
21. Економічна теорія фізіократів (Ф. Кене, А. Тюрго).
22. Економічний розвиток Англії в середині XVIII ст.
23. А.Сміт – економіст мануфактурного періоду розвитку капіталізму.
24. Д. Рікардо – економіст епохи промислового перевороту.
25. Особливості ринкового господарства у Франції. Економічні погляди Ж.Б.Сея та Ф.Бастіа.

26. Завершення класичної політичної економії у працях Дж.С.Мілля.

27. Формування ринкового господарства в Німеччині.

28. Зародження системи національної політичної економії в Німеччині. Ф.Ліст про "індустріальне виховання нації".

29. Історична школа в Німеччині.

30. Марксистська економічна теорія. Основні проблеми "Капіталу" К.Маркса.

31. Структурні зміни в економіці провідних країн Заходу (Англія, Франція, Німеччина, США).

32. Маржиналістська революція та її зв'язок зі змінами у світовому господарстві.

33. Австрійська школа граничної корисності (К.Менгер, Ф.Візер, Е.Бем-Баверк).

34. Формування неокласичної традиції в політичній економії. Кембріджська школа. Економічна теорія А.Маршалла.

35. Американська школа маржиналізму. Дж.Б.Кларк.

36. Економічні передумови та сутність аграрних реформ 1848 р. в Австрії та 1861 р. в Росії. Їх наслідки для України

37. Промисловий розвиток українських земель в другій половині XIX ст. Виникнення акціонерних товариств та монополій.

38. Зародження і розвиток кооперативного руху.

39. Фінансово-кредитна система в Україні.

40. Особливості розвитку економічної думки в Україні в останній третині XIX ст.

41. Марксистська течія в українській економічній думці. М.Зібер.

42. Проблеми ринкового розвитку у працях І.Вернадського, С. Подолинського.

43. Київська психологічна школа.

44. Економічна теорія М. Туган-Барановського.

45. Економіко-математичні дослідження Є. Слуцького.

46. Нові явища в соціально-економічному житті провідних країн світу на початку XX ст. Економічні наслідки першої світової війни.

47. Відображення державно-монополістичних тенденцій в теоріях імперіалізму (Дж.А.Гобсон, Р.Гільфердинг, В.І.Ленін).

48. Теорії монополії та конкуренції Дж. Робінсон, Е. Чемберлена, Й. Шумпетера.

49. Світова економічна криза 1929-1933 рр. та її вплив на розвиток капіталістичних країн.

50. Теоретична система і економічна програма регулювання економіки Дж. Кейнса.

51. Особливості реформування економіки в Німеччині в 30-х роках XX ст.

52. Виникнення й загальна характеристика неолібералізму.

53. Загальна характеристика інституціоналізму та основні етапи його розвитку.

54. Соціально-психологічний інституціоналізм Т. Веблена.

55. Соціально-правовий інституціоналізм Дж. Р. Коммонса.

56. Кон'юнктурно-статистичний інституціоналізм В. Мітчелла.

57. Економічні наслідки Другої світової війни для країн-учасниць.

58. Науково-технічний прогрес та його вплив на розвиток світової системи господарства.

59. Інтеграційні процеси в економіці. „Спільний ринок" як форма економічної інтеграції.

60. Кейнсіанство та неокласичний синтез.

61. Поглиблення світових криз в 70-80 роки XX ст., їх причини та наслідки.

62. Неоінституціоналізм.

63. Теорії трансформації капіталізму.

64. Теорії „індустріального суспільства".

65. Концепції футурології.

66. Нова економічна політика та її наслідки для України.

67. Економічні дискусії 20-30-х рр.

68. Господарський розвиток України в умовах командно-адміністративної системи.

69. Розвиток економічної теорії в Україні в радянський період.

70. Економіка незалежної України.

6.6. Шкала відповідності оцінок.

Оцінка за шкалою ЄКТС	Кількість балів	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Дуже добре
C	75-81	Добре
D	69-74	Задовільно
E	60-68	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	0-34	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням курсу

7. Навчально-методична карта дисципліни (модуля)

Разом: 120 год., із них: лекції – 28 год., семінарські – 28 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 26 год., семестровий контроль – 30 год.

Модулі (назви, бали)	**1. Змістовий модуль 1 (59 балів)**		**2. Змістовий модуль 2. (84 бали)**		**3. Змістовий модуль 3. (111 балів)**			**4. Змістовий модуль 4. (59 балів)**	
Теми	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Лекції (теми, бали)	**Тема 1.** (1бал) Предмет і метод історії економіки та економічної думки. Господарство й економічна думка на етапі ранніх цивілізацій (до VIII ст. до н.е.).	**Тема 2.** (1бал) **Господарський розвиток та економічна думка** в період формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – XV ст. н.е.).	**Тема 3.** (2 бал) Формування передумов виникнення ринкового господарства та їх відображення в економічній думці (XVI – перша половина XVII ст.).	**Тема 4.** (3 бал) Розвиток ринкового господарства в суспільствах європейської цивілізації та **його відображення в економічній думці**	**Тема 5.** (2бал) Господарство та економічна думка країн Західної Європи на етапі монополістичного розвитку ринкової економічної системи (70-ті роки XIX ст. – початок XX ст.).	**Тема 6.** (1бал) Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрями економічної думки в Україні (друга половина XIX ст. – початок XX ст.)	**Тема 7.** (2бал) **Світове господарство** та економічна думка на початку XX ст.	**Тема 8.** (1бал) Тенденції розвитку національних економічних систем та основні напрями економічної думки в глобальному середовищі (50-ті роки XX ст. – початок XXI ст.).	**Тема 9.** (1бал) Господарство та економічна думка України в умовах командно-адміністративної економічної системи та відновлення основ ринкової системи господарства (20-ті роки XX ст. – початок XXI ст.)
Семінарські заняття (теми, бали)	**Тема 1.** (11 бал.) Предмет і метод історії економіки та економічної думки. Господарство й економічна думка на етапі ранніх цивілізацій (до VIII ст. до н.е.).	**Тема 2.** (11 бал.) **Господарський розвиток та економічна думка** в період формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – XV ст. н.е.).	**Тема 3.** (22 бал.) Формування передумов виникнення ринкового господарства та їх відображення в економічній думці (XVI – перша половина XVII ст.).	**Тема 4.** (22 бал.) Розвиток ринкового господарства в суспільствах європейської цивілізації та **його відображення в економічній думці**	**Тема .5** (22 бал.) Господарство та економічна думка країн Західної Європи на етапі монополістичного розвитку ринкової економічної системи (70-ті роки XIX ст. – початок XX ст.).	**Тема 6.** (22 бал.) Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрями економічної думки в Україні (друга половина XIX ст. – початок XX ст.)	**Тема 7.** (22 бал.) **Світове господарство** та економічна думка на початку XX ст.	**Тема 8.** (11 бал.) Тенденції розвитку національних економічних систем та основні напрями економічної думки в глобальному середовищі (50-ті роки XX ст. – початок XXI ст.).	**Тема 9.** (11 бал.) Господарство та економічна думка України в умовах командно-адміністративної економічної системи та відновлення основ ринкової системи господарства (20-ті роки XX ст. – початок XXI ст.)
Самостійна робота 5*9=45 балів									
Поточний контроль Модульна контрольна робота 1,2,3,4*25=100 балів									
Підсумковий рейтинговий бал – 313									
Коефіцієнт переведення рейтингу в 60-бальну шкалу – 5,22									
Екзамен - 40 балів									
Загалом 100 балів									

Політика академічної доброчесності та використання інструментів штучного інтелекту

1. Нормативна основа. Освітній процес і оцінювання результатів навчання з дисципліни здійснюються з дотриманням вимог статті 42 Закону України «Про освіту», статті 16 Закону України «Про вищу освіту», Положення про академічну доброчесність Київського столичного університету імені Бориса Грінченка та Кодексу корпоративної культури Університету.

2. Робота здобувача. Усі види навчальної діяльності з дисципліни - відповіді на практичних заняттях, модульні контрольні роботи, розрахункові та аналітичні завдання, презентації, реферати, самостійна робота, підсумковий контроль - виконуються здобувачем **самостійно**. Використання чужих ідей, даних, розрахунків або тексту допускається лише за умови коректного посилання на джерело.

Здобувач має право користуватися будь-якими джерелами інформації та консультуватися з викладачем, одногрупниками й фахівцями. Обмеження стосується не доступу до інформації, а **привласнення чужого результату як власного**.

3. Порушеннями академічної доброчесності вважаються:

- **академічний плагіат** - оприлюднення результатів чужої наукової або навчальної праці як власних, а також відтворення тексту, розрахунків, таблиць, рисунків чи висновків з інших джерел без посилання;
- **самоплагіат** - повторне подання власної роботи, яку вже було зараховано з іншої дисципліни або в попередньому семестрі, без погодження з викладачем;
- **фабрикація** - вигадування даних, результатів розрахунків, джерел або посилань, яких не існує;
- **фальсифікація** - свідома зміна або модифікація вихідних даних чи результатів розрахунків;
- **списування** - виконання завдань контрольних заходів із використанням не дозволених джерел інформації або технічних засобів;
- **обман** - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної навчальної діяльності, зокрема здавання роботи, виконаної іншою особою;
- **хабарництво** та **необ'єктивне оцінювання** - у значеннях, визначених статтею 42 Закону України «Про освіту».

4. Перевірка робіт. Письмові роботи, що подаються на оцінювання у обсязі, достатньому для перевірки на плагіат (реферати, аналітичні записки, розрахунково-графічні та проєктні роботи), перевіряються на наявність текстових збігів у системі, яку використовує Університет. Рекомендований рівень оригінальності тексту - **не нижче 70 %**. З розрахунку оригінальності виключаються коректно оформлені цитати, бібліографічний опис, назви нормативно-правових актів, стандартні формулювання методик і формули.

Робота з рівнем оригінальності нижче встановленого повертається на доопрацювання. Повторне подання роботи з тим самим порушенням є підставою для виставлення нульової оцінки за відповідний вид роботи.

5. Використання інструментів штучного інтелекту. Генеративні інструменти штучного інтелекту (ChatGPT, Claude, Gemini, Copilot та аналогічні) є частиною сучасного професійного інструментарію економіста, і дисципліна не забороняє їх використання. Водночас застосовуються такі правила.

Дозволено без окремого погодження:

- пошук і попередній добір джерел за темою (з обов'язковою подальшою перевіркою кожного джерела за бібліотечним каталогом, офіційним вебсайтом видання або через сервіс doi.org);
- переклад іншомовних текстів;
- перевірка орфографії, граматики та стилістики власного тексту;
- пояснення незрозумілих понять, формул і методик;
- генерування ідей, планів і структури роботи;
- допомога у форматуванні таблиць, побудові діаграм і оформленні візуалізацій;
- генерування навчальних прикладів і запитань для самоперевірки.

Не дозволено:

- подання згенерованого тексту як власного - зокрема аналітичної частини, інтерпретації результатів, висновків і пропозицій;
- виконання розрахунків без розуміння їх методики, коли здобувач не може самостійно пояснити хід і результат обчислення;
- генерування вихідних даних, статистичних показників або емпіричних результатів;
- використання будь-яких зовнішніх інструментів під час аудиторних контрольних заходів і підсумкового контролю, якщо викладач прямо не дозволив їх застосування;
- **подання посилань на джерела, згенеровані або запропоновані інструментом штучного інтелекту, без перевірки їх реального існування.** Наявність у роботі неіснуючого джерела кваліфікується як фабрикація (п. 3), незалежно від того, чи здобувач діяв свідомо.

Обов'язок декларування. Якщо генеративні інструменти застосовувалися при підготовці роботи, здобувач зазначає це в примітці наприкінці роботи за формою: назва інструменту, мета використання, обсяг застосування. Наприклад: *«При підготовці роботи використано ChatGPT для попереднього пошуку джерел за темою розділу 2 та перевірки стилістики тексту. Усі джерела перевірено за бібліотечними каталогами. Розрахунки, аналіз та висновки виконано автором самостійно»*.

Декларування використання не знижує оцінку. Приховане використання за наявності ознак генерованого тексту розглядається як обман (п. 3).

Ключовий критерій. Незалежно від застосованих інструментів, здобувач має бути здатним пояснити на вимогу викладача походження кожного наведеного числа, логіку кожного розрахунку і зміст кожного твердження у власній роботі. Нездатність це зробити є самостійною підставою для зниження оцінки за відповідний вид роботи.

6. Наслідки порушення. За встановленим фактом порушення академічної доброчесності викладач може: повторно оцінити роботу; повернути роботу на

доопрацювання; виставити нульову оцінку за відповідний вид роботи; призначити повторне проходження оцінювання. У разі повторних або систематичних порушень питання виноситься на розгляд кафедри в порядку, визначеному Положенням про академічну доброчесність Університету.

7. Права здобувача. Здобувач має право: бути поінформованим про правила академічної доброчесності до початку вивчення дисципліни; ознайомитися з результатами перевірки власної роботи; надати пояснення щодо виявлених збігів; оскаржити рішення викладача в порядку, визначеному Положенням про академічну доброчесність Університету.

Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Історія економічних вчень : підручник. ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» ; за ред. д-рів екон. наук В. В. Небрат, Ю. Є. Петруні, В. М. Тарасевича. Вид. 3-тє, допов. і перероб. Кив, 2024. 356 с.

2. Небога Т., Вдовиченко А. Історія економіки та економічної думки : навчальний посібник. Одеський державний аграрний університет. Вид. 2-ге. Одеса: Астропринт, 2024. 140 с.

3. Шибаєва Н.В., Бабан Т. О., Ткаченко С.Є. Сучасні економічні теорії: навчальний посібник. Харків: ДБТУ, 2024. 145 с.

4. Кухар О.В. Історія економіки та економічної думки: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2023. 328 с.

Допоміжна

1. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму / Макс Вебер; пер. з нім. Олександр Погорілий. Київ: Наш формат, 2018. 215 с.

2. Виклики та перспективи для стійкого розвитку економіки України у повоєнний час : монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України М. І. Скрипниченко ; НАН України, ДУ «Ін-т економіки та прогнозування НАН України». Київ, 2025. 416 с. DOI: https://doi.org/10.15407/978-617-14-0488-5

3. Вишневський О. Загальна економічна теорія стратегування: базова аксіома діяльності та ключові поняття. *Економічна теорія*. 2026. № 2. С. 41–54. https://doi.org/10.15407/etet2026.02.041

4. Економіка майбутнього: інституційний та технологічний вимір: колективна монографія / за наук. ред. І. Л. Татомир, Ю. О. Шульжика. Кривий Ріг : Октан Принт, 2025. 313 с. https://doi.org/10.46489/EMITTV-25- 35

5. Економічний розвиток України: концептуальні засади та інституційний вимір: монографія; за ред. В. Д. Базилевича, Н. І. Гражевської, В. В. Вірченка. Київ: Ліра-К, 2022. 430 с.

6. Курбет О. Київська школа політичної економії в історії економічної думки : монографія. НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України». Київ, 2026. 216 с. https://doi.org/10.15407/978-617-14-0520-2

7. Михайлов В., Кулинич Р., Неділько В. Соціально-економічні цикли: теоретична візія та статистичні оцінки. Вісник Хмельницького національного університету. *Економічні науки*. 2025. 340(2). С. 230-240. https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-340-37

8. Небрат В. В. Реформаторські ідеї та подвижницька діяльність Василя Каразіна для розвитку економіки. *Історія народного господарства та економічної думки України*. 2023. Вип. 56. С. 170-188. URL: http://jnas.nbuv.gov.ua/article/UJRN-0001460595

9. Небрат В. В. Економічна історія та історичне прогнозування: методологічний синтез у дослідженні господарських систем. *Економічний простір*. 2026. № 215. С. 203-212. https://doi.org/10.30838/EP.215.203-212

10. Осецький В. Концентрація капіталу: сучасні тенденції та перспективи

розвитку. *Економіка та суспільство.* 2024. Вип. 63. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-113

11. Поліщук І. Сучасне політичне прогнозування. *Медіафорум : аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент*. 2024. № 15. С. 61-76. https://doi.org/10.31861/mediaforum.2024.15.61-76

12. Сміт А. Дослідження про природу і причини багатства народів. Київ: Наш формат, 2018. 736 с.

13. Соколова О.М., Леонова Є.С. Врахування принципів поведінкової економіки при розробленні та впровадженні програм відновлення, відбудови й структурної модернізації України. *Економіка і суспільство*. 2025. Вип. 80. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-162

14. V.D. Zalizko, R.H. Dobrowolski, Y.I. Myskin, *O.M. Sokolova*, S.A. Diachenko (2023) Definlandization and the new economic policy of Ukraine in the post-war period. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, 2023, № 2, Pp. 184-189. https://doi.org/10.33271/nvngu/2023-2/184

15. Дяченко С.А., Соколова О.М. Обґрунтування пріоритетів державної стратегії повоєнної відбудови та структурної модернізації економіки України. *Київський економічний науковий журнал*. 2024. № 7. С. 64-71. DOI: 10.32782/2786-765X/2024-7-9

16. Соколова О.М. Подолання структурних диспропорцій в контексті повоєнного відновлення економіки України. *Підприємництво і торгівля*. 2023. № 39. С. 188-194. https://doi.org/10.32782/2522-1256-2023-39-23

17. Соколова О.М., Жукова Ю.М. Державна політика залучення інвестицій у розвиток індустріальних парків в контексті структурної модернізації економіки України. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2026. Вип. 30. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.20629861

18. Філіпенко А. С. Системні принципи соціально-економічних трансформацій. *Економічна теорія*. 2025. № 4. С. 27–42. https://doi.org/10.15407/etet2025.04.027